

کارول لینچ براون

کارل ام. تاملینسون

ترجمه پرناز نیری

یک سؤال

همه می پرسند

«وقتی بزرگ شوی دوست داری چه شوی؟»

و من پاسخ می دهم، «خب،

فکر کنم یک آسمان شوم

یا شاید یک هواپیما یا قطار یا یک موش

یا شاید هم خانه‌ای شوم پر از سحر و افسون

یا موجودی شوم عصبانی، خشن و وحشی

یا شاید بخواهم همچنان بچه بمانم.»

- کارلا کاسکین^(۲)

ریشه‌های فانتزی نو در داستانهای تخیلی سنتی جای دارد که درونماپه‌ها، شخصیتها و عناصر ادیبانه دیگر و در برخی موارد نیز مضامین از آن اقتباس می‌شود. بسیاری از آثار ارزشمند ادبیات کودکان در زمره این سبک ادبی قرار دارد. از این رو ماجراهای پینوکیو، آلیس در شگفتنزار، جادوگر شهر اژ، بادبرفاز شاخه‌های بید، وینی-د-پو، پی جوراب بلند و تار عنکبوتهای شارلوت بی‌درنگ در ذهن تداعی می‌شود. خلق داستانی کاملاً تخیلی - و در عین حال باور کردنی - از نشانه‌های این ژانر ادبی است.

تعریف و توصیف

فانتزی به آن بخش از ادبیات گفته می‌شود که در آن

پرناز نیری، در سال ۱۳۳۹ در تهران به دنیا آمد و پس از تحصیلات متوسطه، زبان انگلیسی را در کالج نیوکاسل و کانتربری انگلستان فرا گرفت. سپس در رشته حسابداری در دانشگاه الزهرا تحصیل کرد و پس از اتمام تحصیلات به کار حسابداری پرداخت. در سال ۷۴ به دلیل علائق شخصی وارد کارگاه ادبیات کودک در شورای کتاب کودک شد و در حال حاضر در گروه بررسی آثار ترجمه شده با شورا همکاری می‌کند. در این مدت، به ترجمه برخی مقالات در زمینه ادبیات کودک و متون مختلف دیگر پرداخته است.

● فانتزی به آن بخش از ادبیات گفته می‌شود که در آن، وقایع، فضاها و

شخصیتهای داستانی، خارج از قلمرو و باورها صورت گیرد.

در ذهن انسان گشوده می‌شود لذت می‌برند. کودکان نسبت به سایر شیوه‌های زندگی، یعنی اینکه دنیا این گونه و یا شاید گونه دیگری می‌تواند باشد، نگرش جدیدی به دست می‌آورند. به علاوه، در مقایسه با امور غیرعادی و عجیب و غریب، امور عادی زندگی تفکر برانگیزتر به نظر می‌آیند.

● فانتزیهای نو موجب گریز موقتی ذهن از واقعیتها می‌شود. گاه دور شدن از روزمرگی ما لذت بخش است. علاوه بر آن که، زندگی همه کودکان راحت و بی‌دغدغه نمی‌گذرد. بنابراین کودکانی که تجارب شوم و بیرحمانه زندگیشان حتی موجب می‌شود که داستانهای واقعی هم از نظر آنها ساختگی جلوه کند ممکن است برایشان بسیار خوشایند باشد که فرصتی بدست آورند تا به دنیای فانتزی راه یابند. دنیایی که در آن خوبیها بر بدیها غلبه می‌کند و عقابت عدالت حکمرا می‌شود.

وقایع، فضاها و شخصیتهای داستانی، خارج از قلمرو و باورها صورت گیرد. فانتزی داستانی است که احتمال وقوع آن در دنیای واقعی نمی‌رود و به همین دلیل هم بر آن ادبیات تخیلی غیرممکن (۳) نام نهاده‌اند. در این داستانها، حیوانات سخن می‌گویند، اجسام بی‌روح جان می‌گیرند، شخصیتهای باغولند یا به اندازه یک بند انگشتند. دنیاهای خیالی، آباد و مسکونی‌اند و دنیای آینده مورد کارش قرار می‌گیرد که البته اینها فقط از محدود امکاناتی است که ممکن است رخ دهد. فانتزی نور را مؤلفان مشخص نوده‌اند و همین آن را از ادبیات سنتی که از سنت شفاهی به ما رسیده متمایز می‌کند. هر چند وقایع آن در دنیای واقعی رخ نمی‌دهد ولیکن اغلب داستانهایی فانتزی شامل حقایقی هستند که مخاطبانش به درک بهتری از دنیای امروزی می‌رسند.

شکلهای دوره‌ای (۴) این داستانها به گونه‌ای است که شخصیتهای داستانی، صحنه‌های حوادث و یا هر دو در داستانهای یک مجموعه تکرار می‌شود، که خصوصاً در قالب فانتزی نو متداول است. (المن، ۵) (در سال ۱۹۸۷) اظهار داشت، «وقایع و ماجراهای مجموعه داستانهای فانتزی معمولاً در بیش از سه یا چهار جلد به رشته تحریر نمی‌آیند. مؤلفان آنها سعی بر این دارند که هر یک از این آثار در حالی که قائم به ذات هستند در نوع خود منحصر به فرد باشند. معمولاً مخاطبان برای تأثیرپذیری بیشتر به خواندن تمام مجموعه نیاز دارند. شکل دوره‌ای این داستانها برای آن دسته از مخاطبان جالب خواهد بود که به شخصیت بخصوصی وابسته می‌شوند و در نتیجه از خواندن جلدهای بعدی همان مجموعه به وجد می‌آیند.

ارزش فانتزی نو نزد کودکان

هنگام خواندن آثار فانتزی، کودکان از تصور دنیاهای خیالی دیگر، و از دیدگاههای نامحدودی که

● هنگام خواندن آثار فانتزی، کودکان از تصور دنیاهای خیالی دیگر لذت می‌برند. کودکان نسبت به سایر شیوه‌های زندگی، یعنی اینکه دنیا این گونه و یا گونه دیگری می‌تواند باشد، نگرش جدیدی به دست می‌آورند.

ارزیابی و انتخاب آثار فانتزی نو

مؤلفان آثار فانتزی نو باید معیارهای معمولی را که مختص داستان خوب است رعایت کنند. معیارهایی چون شخصیت‌پردازی باورکردنی و تشکیل که در طول داستان تغییر و تکوین یابد، طرحهای خوش ساخت، به کارگیری توصیفات مناسب برای فضاهای داستانی آن و انسجام در داستان و استفاده از مضامین پر ارزش از جمله عواملی هستند که باید در تمامی داستانها متبلور شود. علاوه بر موارد فوق، دو معیار نیز باید بخصوص در آثار فانتزی رعایت شود:

۱- مؤلفان آثار فانتزی نو پیوسته این مبارزه را در پیش دارند که خوانندگان خود را متقاعد کنند تا ذهن خود را بر روی آنچه خلاف واقعیت است بگشایند و چیزهای عجیب و غریب و شگفت و جادویی را باور کنند. البته باید داستان دارای منطق درونی خاص خود و از انسجام لازم برخوردار باشد. گاه مؤلفان داستان را در فضایی آشنا و معمولی با شخصیت‌های انسانی و معمولی و امروزی شروع می‌کنند یعنی برای ورود به حیطه دنیای فانتزی از دنیای واقعی می‌گذرند. نمونه‌ای از این شگرد ادبی در داستان سی اس لوئیس (۶) یعنی در داستان شیر، جادوگر و کمد (۷) مشهود است. این داستان ماجرای کودکانی است که وارد کمدی در خانه‌ای قدیمی می‌شوند و از پشت کمد وارد سرزمین نارنیا (۸) می‌شوند یعنی به دنیای فانتزی با شخصیت‌های غیرعادی آن قدم می‌گذارند. ولیکن بسیاری دیگر از آثار فانتزی، از ابتدا، از دنیای خیالی شروع می‌شوند ولی در عین حال موفق می‌شوند با توصیفات خوبی که از صحنه‌های حوادث و فضای داستان و شخصیت‌های منسجم و تشکیل آن ارائه می‌دهند، این واقعیت‌های جدید را باور

خود را گم کردن در داستان یعنی دور شدن از روزمرگی‌های زندگی و انبوه واقعیت‌های آن را پشت سر گذاشتن. به همین دلیل هم مخاطب جوان این امکان را می‌یابد تا حداقل برای مدت بسیار کوتاه خود را لاغر، زیبا و خوش اندام و ورزشکار فرض کند، یا مورد محبت قرار گرفتن را حس کند و در صورت تمایل موهای خود را مجعد یا صاف ببیند و البته در طول داستان قدری بزرگتر و بالغ شود و خلاصه اینکه آدمی کاملاً جدید شود و حتی خود را در ساخت دنیای دیگر سهیم باند.

● فانتزی نو با طنز موجود در آن سرگرم کننده است. تعلیق و واقعیتها، که از ویژگیهای فانتزی است به مؤلفان این راه گریز را نشان می‌دهد که موقعیت‌های خنده‌داری به وجود آورند. دو اصل کلی در طنز که همان مبالغه و مسخرگی یا حرفهای دور از ذهن و بعید زدن است هر دو از ویژگیهای فانتزی نو است. در ماجراهای پینوکیو اثر کارلو کولودی، مخاطب از اینکه پینوکیو هنگام دروغ گفتن بینی‌اش دراز تر می‌شود لذت می‌برد و یا بکارگیری عباراتی چون «بعضی از این خوکها» برای توصیف ویلبر در داستان تار عنکبوت‌های شارلوت اثر اس. بی. وایت، مخاطب را سرگرم و مجذوب می‌کند.

● پرداخت مؤلفان به درونمایه‌های جدی در فانتزی نو الهام‌بخش کودکان است. تاثیر گذاری پیام‌های قوی در فانتزی نو، هنگامی که در قالب موقعیتها یا شخصیت‌های خیالی آن بیان شود بیشتر از وقتی است که در قالب داستانی واقعی ارائه شود. بعضی اوقات مضامینی چون عشق فاتح بدبهاست ممکن است به راحتی در آثار فانتزی مورد قبول واقع شود در حالیکه همین پیام در یک داستان واقعی شاید بیش از حد رویایی و پندآمیز جلوه کند.

● فانتزیهای نو موجب گریز موقتی ذهن از واقعیتها می‌شود. گاه دور شدن از روزمرگی‌ها لذت بخش است. به همین دلیل مخاطب جوان این امکان را می‌یابد تا حداقل برای مدّت بسیار کوتاه خود را لاغر، زیبا و خوش‌اندام و ورزشکار فرض کند.

کردنی سازند. در هر دو صورت، طرحها، شخصیتها و فضاها باید چنان تکوین یافته باشند که کودک مخاطب ناباوریهای خود را به کناری نهد و امور غیرممکن را به عنوان واقعیت بپذیرد.

۲- برای اینکه فانتزی نو حقیقتاً تخیلی به نظر آید مؤلف باید فضای منحصر به فردی را به تصویر کشد. در برخی از آثار، فضای داستانی از واقعیت زمان (یعنی در زمان گذشته یا آینده در حرکت است و یا زمان ثابت می‌ماند) و مکان (دنیاهاى خیالی) فراتر می‌رود. در برخی دیگر تنها یکی از این دو عامل (یعنی یا زمان یا مکان) و رای واقعیت حرکت می‌کند. به علاوه داستانی که مؤلف در قالب فانتزی نو خلق می‌کند باید اصالت داشته باشد یعنی دیدی تازه از ذهنی با بینش خاص ارائه کند.

چشم‌انداز تاریخی فانتزی نو

ادبیات تخیلی تا پیش از قرن هیجدهم ظاهر نشده بود. این داستانها مختص کودکان نوشته نشده بودند و در ابتدا هجوتنامه‌هایی سیاسی بودند که بزرگسالان چون کودکان از خواندن آن لذت می‌بردند.

سفرهای گالیور (۱۷۲۶) که کشیشی ایرلندی به نام جان اتان سوئیفت آن را به رشته تحریر در آورده است از جمله داستانهای فانتزی مهم است که توجه و تأمل بیشتری را می‌طلبد. در این هجوتنامه بزرگسالان، دادگاههای انگلیس و سیاستهای عجیب و غریب آن به سخره گرفته شده است. قهرمان داستان یعنی گالیور به سرزمینهای عجیب و غریبی سفر می‌کند. اهالی یک جالی‌لی‌پوتیهایی شش اینچی و ساکنین سرزمینهای دیگر غولانند. این دنیاهاى خیالی با جزئیات و به زیبایی توصیف شده‌اند و طنز آن موردپسند کودکان است.

نوزادان آبی (۷) (سال ۱۸۶۲) اثر چارلز کینگزلی (۱۱)، کودک امروزی را در دنیای دیگر به تصویر می‌کشد. هر چند داستان بی‌نظیر کینگزلی با پیامهای آموزشی زیاد ضایع و خراب شده، با این وجود راه خود را به عنوان شاهکار آثار فانتزی هموار کرده است. در انگلستان، سال ۱۸۶۵ چارلز لوت ویچ دادسن (۱۱)، نُن آکسفوردی (کارمند عالی‌رتبه مقیم دانشگاه آکسفورد-م) با نام مستعار لوئیس کرل (۱۲)، ماجراهای آلیس در شگفت‌زار را نوشت که آلیس سفری به دنیایی خیالی می‌کند. نبود پیامهای آموزشی و جایگزینی آن با طنز و تخیل منجر به خلق اثری با جذابیتی همیشگی و ماندگار شد و شهرت جهانی یافت. سایر آثار فانتزی که مدت کوتاهی پس از ظهور آلیس در انگلستان خلق شد شامل شاهزادگان نور (۱۳) (۱۸۶۷)، در پشت باد شمال (۱۴) (۱۸۷۱) اثر جورج مکدونالد (۱۵) و همچنین استخوان ماهی جادویی (۱۶) (۱۸۶۸) اثر چارلز دیکنز (۱۷)، داستان از این داستانها (۱۸) (۱۹۰۲) اثر ریچارد کیپلینگ (۱۹) است. پیشرفت سریع ادبیات کودکان در قالب فانتزی نو در انگلستان با کشور دیگری برابری نمی‌کند و بدین ترتیب ملاکهای قابل قبولی از این ژانر ادبی در سراسر جهان پدید آمد.

در قرن بیستم ادبیات فانتزی نو در انگلستان رشد بیشتری یافت. در این زمینه خدمات مهم و شایان توجهی در انگلستان ارائه شد، مشتمل است بر خلق آثاری چون قصه‌های خرگوش پیتر (۲۰) (۱۹۰۲) از بثاتریس پاتر (۲۱)، یادبر فراز شاخه‌های بید (۲۲) (۱۹۰۸) اثر کنیث گراهام (۲۳)، خرگوش مخملی (۲۴) (۱۹۲۲) اثر مارگری بیانکو (۲۵)، وینی-پو (۲۶) (۱۹۲۶) اثر ا.ا. میلن (۲۷)، مری پاپینز (۲۸) (۱۹۳۴) اثر پاملا ترورز (۲۹)، هوپیت (۳۰) (۱۹۳۷) اثر جی. آر. آر. تولکین (۳۱)، شیر، جادوگر و کمد (۳۲) (۱۹۵۰)

اثر سی. اس. لوئیس، قرض بگیران (۳۳) (۱۹۵۳) اثر مری نورتن (۳۳) و کودکان سرزمین نوری سبز (۳۳) (۱۹۵۵) اثر لوسی ام. بوستون (۳۵).

اولین آثار فانتزی نو در سایر کشورها از این قرارند: ماجراهای پینوکیو (۳۳) (۱۸۸۱) اثر کارلو کولودی (۳۳) و باکارلو لورنزی (۳۸) از ایتالیا، سفر به اعماق زمین (۳۳) (۱۸۶۴)، بیست هزار فرسنگ زیر دریا (۳۱) (۱۸۶۹)، دور دنیا در هشتاد روز (۳۱) (۱۸۷۲) اثر ژول ورن (۳۳) نویسنده فرانسوی. آثار ورن جز اولین داستانهای علمی-تخیلی (۴۲) محسوب می‌شود و تاکنون نیز محبوبیت خود را نزد بزرگسالان و کودکان حفظ کرده است. بعدها در فرانسه، ژان دو بران هوف (۴۴) مجموعه داستانهای تخیلی از زندگی خانواده‌ای از فیله‌ها نوشت که محبوبیت جهانی یافت. اولین داستان از این مجموعه داستان بابار (۴۵) (۱۹۲۷) نام دارد.

• دو اصل کلی در طنز که همان مبالغه و مسخرگی یا حرفهای دور از ذهن و بعید زدن است، هر دو از ویژگیهای فانتزی نو است.

برخی آثار فانتزی کشورهای اسکاندیناوی را نیز باید پاس بداریم و به معرفی آنها بپردازیم. عناصر ادبی که هانس کریستین آندرسن دانمارکی در افسانه‌های عامیانه نو خود به کار می‌برد بسیار شبیه به افسانه‌های سنتی است. البته او برای خلق اغلب آثار خود از تجربیات زندگی شخصی‌اش نیز الهام گرفته است. جوچه آر دکن شت (۳۶)، لباس جدید پادشاه (۳۳) و تامبلینا (۴۸) سه اثر محبوب او هستند. آثار او در سال ۱۸۳۵ به چاپ رسید و به عنوان نخستین قصه‌های پریان جدید شناخته شد. در ۱۹۰۷ سلما لگروف (۴۹)، ماجراهای نیلز (۵۰) را نوشت که ماجراهای پسرکی است که تبدیل به آدم کوچولویی می‌شود و سوار بر پشت غازش سراسر سوئد را می‌گردد. نیم قرن بعد نویسنده سوئدی

دیگری به نام آسترید لیندگرن بی‌پی جور ابهلند (۵۱) (۱۹۳۵) را خلق کرد. بی‌پی، دخترک سرزنده و قهرمانی بسیار قوی است که زندگی محتاطانه را به دست باد می‌سپارد و مستقل و ماجراجویانه زندگی می‌کند و کارهایی که از او سر می‌زند مورد حسرت کودکان سراسر جهان قرار گرفته است.

در ۱۹۴۶ قصه‌های دره مومین (۵۲) اثر تاو جانسون (۵۳) که در فنلاند منتشر شد، اولین مجموعه‌ای است که در آن موجودات خیالی کوچکی به نام مومینز (۵۴) استفاده شده است که به خواب زمستانی فرو می‌روند و در تابستانها به جست‌وجوی شیطنت می‌پردازند.

در ایالات متحده آمریکا نیز در ابتدای ظهور این سبک آثار برجسته‌ای خلق شد. جادوگر شهر اژ (۵۵) نوشته آل. فرانک بوئم (۵۶) بعنوان نخستین اثر کلاسیک فانتزی نو در آمریکا شناخته شده است. نقطه عطف دیگر در آثار فانتزی نو در آمریکا مربوط به داستان به یاد ماندنی حیواناتی تخیلی است چون داستان تپه خرگوشان (۵۷) (۱۹۳۳) اثر رابرت لاسون (۵۸) و خار عنکبوت‌های شارلوت (۵۹) (۱۹۵۲) نوشته ای‌بی بی‌وایت (۶۰) که در زمره محبوبترین و مشهورترین آثار فانتزی آمریکا به حساب می‌آیند. داستان سه نفر (۶۱) (۱۹۶۴) نوشته لوید الکساندر (۶۲) از اولین داستانهای است که به وقایع نویسی پرداخته است. چینی در زمان (۶۳) (۱۹۶۲) اثر مولین آل‌انگل (۶۴)، را می‌توان بعنوان اثر کلاسیک نو در داستانهای علمی کودکان دانست.

گفته می‌شود داستانهای علمی، که آخرین تحول در سبک فانتزی نو به شمار می‌روند، مدیون آثار نویسندگان قرن نوزدهم یعنی آثار ژول ورن (همچون سفر به اعماق زمین، ۱۸۶۴، بیست هزار فرسنگ زیر دریا، ۱۸۶۹) و همچنین اثر اچ. جی. ولز (۶۵) (مانشین زمان، ۱۸۹۵) هستند. هرچند بزرگسالان مخاطبان اولیه این آثار بودند ولیکن از

فانتزی نو، سبک ادبی مخصوص کودکان است که به ویژه در بریتانیای کبیر و کشورهای انگلیسی زبان همچنان به قوت خود باقی است. با وجود محبوبیت اسباب‌بازها و عروسکهای جاندار و استفاده زیاد از آنها در کتابهای کودکان، پیشرفت در این ژانر ادبی بیشتر در داستانهایی دیده می‌شود که قالب فانتزی با سایر ژانرهای ادبی چون داستانهای علمی، علمی-تخیلی و فانتزی-تاریخی ادغام شده باشد. در داستانهای اسرار آمیز جان بلیرز (۸۰) و مری دایننگ هان (۸۱) ترکیب جالبی از منطق موجود در داستانهای اسرار آمیز واقعی با عوامل ماوراء الطبیعه به کار گرفته شده است که نشانگر آمیزش موفقی از این ژانرهای سنتی با یکدیگر است. فانتزی نو چه در شکل ابتدایی و سنتی خود و چه در مسیر فعلی خود یعنی به همین شکل داستانهای ترکیبی، به احتمال زیاد محبوبیت خود را نزد کودکان و مؤلفان حفظ خواهد کرد. آثار ادبی ناب فانتزی نو، همچنان تخیل کودکان را به چالش وامی‌دارد و از این رو به زندگی‌شان عمق می‌بخشد.

● فانتزی نو، سبک ادبی مخصوص کودکان است.

گونه‌های فانتزی نو

تشخیص بین گونه‌های مختلف فانتزی نو هم چون سایر سبکها یا ژانرهای ادبی کاملاً ممکن نیست. انواع متنوعی از فانتزی نو که فهرست‌وار در زیر می‌آید تنها پیش زمینه‌ای است برای تفکر بیشتر درباره‌ی انواع داستانهای فانتزاستیک با بن‌مایه‌ها، مضامین و شخصیت‌های داستانی که مؤلفان آن با استعداد ذاتی خود موفق به خلق آن شده‌اند. تقسیم‌بندیهای بیشتری نیز می‌توان انجام داد و برخی از این داستانها به راحتی در چند گروه قرار می‌گیرند. به عنوان مثال از داستان «در اعماق سرداب» (۸۲) اثر ژانت لان (۸۲) به علت صحت و

قرن بیستم به بعد این آثار مخصوص کودکان شدند. اگرچه شیوه نگارش مجموعه داستانهای تام سویفت (۶۲) اثر ویکتور اپلتون (۶۸) خشک و تصنعی به نظر می‌رسد و فاقد شخصیت زن است لیکن باید به عنوان اولین اثر علمی کودکان معرفی گردد. نخستین داستان این مجموعه (تام سویفت و کشتی هوایی اش (۶۹)) در ۱۹۱۰ منتشر شد و بعد از آن عنوانهای دیگری از این مجموعه به سرعت در پی آن به چاپ رسید.

چاپ مجله‌ای با نام داستانهای شگفت (۷۰) در ۱۹۲۶ که تنها مختص داستانهای علمی بود موجب گردید تا این گونه داستانها به عنوان یک شکل ادبی معقول پذیرفته شوند. رابرت هاینلین (۷۱) نویسنده مشهور داستانهای علمی برای بزرگسالان، در سال ۱۹۴۷ داستان کشتی فضایی گالیله (۷۲) را منتشر ساخت که داستان سه نوجوان است که با موشکی با سوخت اتم به کره ماه سفر می‌کنند.

موفقیت بسیار این اثر موجب پیدایش نقطه عطف دیگری در داستانهای علمی کودکان شد. پس از آن در ۱۹۶۲ رمان مدلین ال. انکل با نام «چینی در زمی» منتشر شد. از این زمان به بعد، رمانهای

علمی بسیاری برای کودکان به چاپ رسید. در اواخر دهه ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ داستانهایی با مضمون چگونگی کنترل ذهن باب شد. داستان سه تراژدی پی‌درپی (۷۳) اثر جان کریستوفر و داستان خانه‌ای از یلکن (۷۴) اثر ویلیام سلیتور (۷۵) بهترین نمونه به کارگیری این مضمون هستند. سفر به فضا و دنیای آینده‌ها موضوع اصلی اغلب داستانهای دهه ۱۹۸۰ بود. بعنوان مثال می‌توان از داستان ماه شبان (۷۶) اثر اچ‌ام هوور (۷۷) و همچنین از داستان پملا سارجنت (۷۸) با نام تخم زمین (۷۸) یاد کرد. نقاط عطف در پیشرفت فانتزی نو در جدول پایان مقاله برجسته و مشخص شده است.

داستانهای عامیانه نو نسبت به افسانه‌های سنتی از تعادل بیشتری برخوردارند. بسیاری از افسانه‌های سنتی موجود، نظرات منسوخ و مفاهیم قالبی و کلیشه‌واری از زنان و دختران ارائه می‌دهند.

درستی در انتخاب صحنه‌های تاریخی، به عنوان فانتزی تاریخی یاد می‌شود. در عین حال استفاده از ارواح دورانه‌های گذشته، آن را در گونه وقایع ماوراءالطبیعه و فانتزی اسرار آمیز جای می‌دهد.

• داستانهای عامیانه نو نسبت به افسانه‌های سنتی از تعادل بیشتری برخوردارند. بسیاری از افسانه‌های سنتی موجود، نظرات منسوخ و مفاهیم قالبی و کلیشه‌واری از زنان و دختران ارائه می‌دهند، در حالی که بسیاری از افسانه‌های نو، شخصیت مثبت‌تری از دختران نشان می‌دهند و به وضوح آنان را مسئول سرنوشتشان می‌کنند.

در حالی که بسیاری از افسانه‌های نو، شخصیت مثبت‌تری از دختران نشان می‌دهند و به وضوح آنان را مسئول سرنوشتشان می‌کنند. نمونه این گونه داستانها در داستان شاهزاده‌خانم آن موده (۹۱) و پترو دللا (۹۲) اثر جی ویلیامز (۹۳) مشهود است.

افسانه‌های عامیانه نو (۸۴)

افسانه‌های عامیانه نو یا افسانه‌های عامیانه مکتوب (۸۵)، آن طور که نامیده می‌شوند، افسانه‌هایی هستند که با سبک و سیاق افسانه‌های سنتی و به کارگیری عناصر داستانی معمول چون توصیف شخصیت‌های کوچک، کشمکش‌های شدید، ارائه طر‌ح‌های سریع باره‌چله‌های ناگهانی و آنی، ترسیم فضای داستانی گنگ و در برخی موارد استفاده از عوامل جادویی نوشته شده باشند. ولیکن این افسانه‌های نو، مؤلفان مشخص و شناخته شده‌ای دارند که داستانها را به این سبک می‌نویسند. به عبارت دیگر، این داستانها جزء میراث فرهنگی گروهی از انسانها محسوب نمی‌شوند و از طریق سنت قصه‌گویی شفاهی به ما نرسیده بلکه از ذهن خلاق جوشیده‌اند. در هر صورت، این وجه تمایز از نظر کودکان اهمیت‌ی ندارد. آنها از این داستانها هم چون افسانه‌های عامیانه کهن لذت می‌برند.

فانتزی حیوانات (۹۴)

فانتزی حیوانات شامل داستانهایی است که حیوانات عملکرد انسانی دارند. در این داستانها حیوانات داشتن عواطف و قدرت تکلم را تجربه می‌کنند و همچنین ذهن استنتاج‌گری دارند. معمولاً حیوانات در این فانتزیها باید یا شاید بهتر است خصوصیات حیوانی خود را حفظ کنند. در بهترین شکل از این داستانهای فانتزی حیوانات، مؤلف برای آشنایی و درک بهتر خوانندگان خود، با کمک واژگان به تعبیر و تأویل حیوان می‌پردازد که البته این عمل بدون از بین بردن تمامیت و انسجام شخصیت آن حیوان و یا حذف او از دنیای حیوانات صورت می‌گیرد. در این گونه داستانها، به عنوان نمونه، شخصیت داستانی چون خرگوش می‌تواند تواناییهای طبیعی خود را در سرعت و استتار برای غلبه بر دشمن حفظ کند. در ضمن، مؤلف برای

افسانه‌های هانس کریستین آندرسن نخستین و مشهورترین این افسانه‌های نو هستند. اخیراً مؤلفانی چون جین پولین (۸۶) (با داستان دختری که عاشق باد بود (۸۷)، امپراتور و بادبادک (۸۸)) و رابین مک‌کینلی (۸۹) (با داستان دلچر (۹۰)) به خلق افسانه‌های عامیانه نو دست زده و شهرتی یافته‌اند.

برای مخاطبان دوره راهنمایی مناسب است. داستان وضعیت لیمینگ (۱۰۹) اثر آلن آرکین (۱۱۰) داستان کوتاهی است با طرحی پیچیده، که مورد ستایش دانش آموزان دوره راهنمایی است چرا که درباره خطرات ناشی از دنباله‌رو دیگران بودن بحث می‌کند. با این وجود که تمایل به خواندن داستانهای فانتزی حیوانات در سنین ۸ تا ۹ سالگی به اوج خود می‌رسد، بسیاری از کودکان و بزرگسالان همچنان از خواندن این گونه داستانها که دارای نثری شیوا و دلنشین است لذت می‌برند. داستانهای فانتزی حیوانات برای مخاطبان سنین بالاتر، تصویرگر دنیای کاملی از حیوانات است با تمامی روابط حاکم بر اعضای آن؛ همان روابطی که در مانهایی که نمایشگر رفتارهای انسانی هستند نیز دیده می‌شود. داستان خانم فریزی و موشهای بی‌ایام اچ (۱۱۱) اثر رابرت سی ابرایان (۱۱۲)، شکست کشتی آبی (۱۱۳) اثر ریچارد آدامز (۱۱۴) و دیوار سرح (۱۱۵) اثر ابرایان ژاک (۱۱۶) نمونه‌هایی از مانه‌های پیچیده و کاملاً بسط یافته از این نوع و مناسب برای مخاطبان سالهای آخر دبستان تا بزرگسالان هستند.

فانتزی عروسکها و اشیای جاندار (۱۱۷)

داستانهایی که در آن اشیای مورد علاقه شخصیت اصلی داستان یا عروسکهای محبوب او جان می‌گیرند و شخصیت کودک یا بزرگسال داستان آن را باور می‌کند، هسته اصلی این گونه داستانها را تشکیل می‌دهد. اولین نمونه کلاسیک این داستانها همان ماجراهای پینوکیو اثر کارلو کولودی (کارلو لورنزینی) است که عروسک خیمه شببازی بازگوش و شرور آن زنده می‌شود و از دست سازنده خود فرار می‌کند و ماجراهای مهیج و خطرناکی را پشت سر می‌گذارد. در این داستانها، شیء، اسباببازی یا عروسک داستان از نظر

مخاطب خود این امکان را فراهم می‌آورد که در حین گوش کردن به مکالمات خرگوش یا سایر اعضای خانواده‌اش به جنبه‌های انسانی او چون عشق و دلسوزی و توجه به دیگران نیز پی ببرد.

فانتزی حیوانات را می‌توان برای خردسالانی که از ماجراهای مهیج و در عین حال خوش فرجام لذت می‌برند، خواند؛ داستانهایی چون قصه‌هایی خرگوش پیتز (۹۵) اثر بیاتریس پاتر (۹۶) و خرگوشک فرزای (۹۷) اثر مارگریت وایز براون (۹۸) از این قبیلند. کتابهای کودکان دبستانی داستانهای بلندتری دارند که اغلب در قالب طنز بیان می‌شوند، همچون مجموعه داستانهای موشی (۹۹) اثر بوریس کلیبری (۱۰۰) با نام رالف فرزای (۱۰۱) و موشی و موتور سیکلت (۱۰۲). داستانهای سراسر طنز دیورا و جیمزها (۱۰۳) با نام خرگوشام و مسافر خنده تعطیلناک (۱۰۴) و همچنین داستان خرس پدینگتون (۱۰۵) اثر مایکل باند (۱۰۶) را نیز می‌توان نام برد. داستانهای لذت بخش فانتزی حیوانات برای مخاطبان خردسال غالباً طرحی ساده و گسسته دارند.

آن دسته از داستانهای فانتزی نو حیوانات که کاملاً بسط داده شده‌اند و شخصیتهای پیچیده و در عین حال ظریف و طرحهای داستانی قوی دارند بهتر است بخصوص برای کودکان سالهای اول دبستان، بلندخوانی شوند. تاز عنکبوتهای بشار لوت اثر اس بی وایت داستانی است که باید بلند خوانده شود. جیر جیرک میدان تاهمز (۱۰۷) اثر جورج سلدن (۱۰۸) نیز از محبوبیت زیادی برخوردار است. داستان دیگری که با نثری شیوا و شخصیت پردازی قوی نوشته شده همان داستان بادبو فر از شاخه‌های بید اثر کنیث گراهام است. در این داستان بسیار هنرمندانه زندگی و شرح دوستی تعدادی از حیوانات در کنار ساحل رودخانه‌ای بیان شده است. این داستان نشانگر طرحی است با ساختاری گسسته و مستقل اما با سبکی ماجراجویانه که

شخصیت داستان واقعی جلوه می‌کند و به همین ترتیب نیز برای کودک مخاطب حقیقی می‌نماید (کودک مخاطب، خود هم چنین تصویری از جان گرفتن اسباب‌بازیهای خود دارد). نمونه‌ای از داستان ماشینهایی جاندار، داستان ویرجینیا لی برتون (۱۱۸) به نام مایک مالیگان و بیل بخارش (۱۱۹) است که ارتباط نزدیکی میان شخص متصدی دستگاه و آن بیل مکانیکی بخاری پدید می‌آید. اغلب همان کودک یا شخصیت اصلی داستان، مسئولیت و نقش یکی از والدین را نیز به عهده می‌گیرد که باید اسباب‌بازی جان گرفته را تغذیه، حمایت و یاری کند و او را از مخرمه‌های گوناگونی که ممکن است به آن دچار شود برهاند. این بن‌مایه «مسئولیت» در داستانهای سالهای اخیر هم یافت می‌شود، همچون قصری در اتاق زیر شیروانی (۱۲۰) اثر الیزابت وین‌تروپ (۱۲۱). کودکان پیش دبستانی تا سالهای پایان دبستان نسبت به داستانهای اشیاء و عروسکهای جاندار کشش زیادی نشان می‌دهند.

کرده‌اند از قبیل پسرکی که در کارخانه‌ای به خوبی تولید شد (کنراد (۱۲۵) اثر کریستینه نوستلینگر (۱۲۶)). فانتزی دو برای تمام گروه‌های سنی جذاب است. داستان کوچک شدن شاخ‌خار (۱۲۷) اثر فلورانس پری‌هاید (۱۲۸)، داستان پسر جوانی را به تصویر می‌کشد که کم‌کم کوچک می‌شود اما هیچ کس متوجه این موضوع نمی‌شود. این داستان برای دانش آموزان نوره راهنمایی جالب است. داستان جنگ بین چرخ‌دستیها (۱۲۹) اثر جین مریل (۱۳۰) هم برای دانش آموزان سنین بالا لذت‌بخش است. این هجونا مه معقول و در عین حال سرگرم کننده بیانگر کشمکشهای بین دوره‌گردان چرخ‌دستی‌دار و رانندگان کامیون شهر نیویورک است. در تاک خانواده‌ای با عمر جاویدان (۱۳۱)، نوشته ناتالی بهیت (۱۳۲) به کاوش در مضمون جاودانگی و نامیرایی و اثرات آن پرداخته شده که برای کودکان و بزرگسالان موضوع تفکر برانگیزی است.

شخصیتهای غیر عادی و موقعیتهای عجیب (۱۳۳)

برخی از مؤلفان از دنیای واقعی به دنیای فانتزی راه می‌یابند یعنی گامی آن سوی آنچه واقعی پنداشته می‌شود بر می‌دارند و به جنبه‌های شوخی و اغراق آمیز مسائل نیز می‌پردازند. معمولاً این گونه داستانها با داشتن شخصیتهای غیر عادی و موقعیتهای عجیب و غریب بهتر شکل می‌گیرند. بی‌تردید، آلیس در شگفت‌زار اثر لوئیس کرل بهترین نمونه از این نوع فانتزی نو محسوب می‌شود. نویسندگان اخیر آثار فانتزی نو هم از موقعیتهای عجیب و غریب بسیار بهره برده‌اند چون پسرکی که سوار بر هلویی غول پیکر مسیر اقیانوس آتلانتیک را می‌پیماید (جیمز و هلوی غول پیکر (۱۳۳) اثر رولد دال (۱۳۴)) و هم از شخصیتهای غیر عادی استفاده

دنیای آدم کوچولوها (۱۳۳)

برخی مؤلفان در مورد آدم کوچولوهایی که ساکن کرات دیگرند نوشته‌اند. آنها یا به تکامل فرهنگ خاص خود می‌پردازند و یا در دنیاهای دیگری زندگی می‌کنند. در داستان مری نورتون (۱۳۴)، قرض بگیران (۱۳۵)، آدم کوچولوها پس مانده‌های ساکنین کره زمین را برای ساخت دنیای خود به کار می‌برند. البته سرانجام بشر موجودیت آنها را به خطر می‌اندازد و مجبور می‌شوند در جستجوی امنیت و استقرار به جاهای دیگر نقل مکان کنند. کارول کندال (۱۳۶) در کتابی با نام گمیچ کاپ (۱۳۷) سرزمین آدم کوچولوهایی به نام مینی پینزها (۱۳۸) را توصیف می‌کند که در میان کوه‌ها زندگی می‌کنند و در مقابل فشارهای ناشی از تطبیق با محیط زندگی‌شان ایستادگی

می‌کنند. کودکان به دلیل همانندسازی خود با آدم کوچولوهای ضعیف و ناتوان داستان که مورد امانت قرار می‌گیرند و همچنین چون آدم بزرگهای این داستانها همواره مغلوب آدم کوچولوهای زیرک و باهوش داستان می‌شوند، مجنوب این داستانها هستند.

فانتزی تاریخی (۱۳۳)

فانتزی تاریخی که به آن فانتزی برگشت به زمان (۱۴۷) نیز گفته می‌شود داستانی است که شخصیت اصلی از زمان حال به دوران تاریخی متفاوتی در گذشته برمی‌گردد. مخاطب از طریق کشفیات شخصیت امروزی داستان و شکفتی او از آداب و رسوم گذشتگان به اختلاف نمایان بین این دو دوره زمانی پی می‌برد. فانتزی تاریخی مانند رمانهای تاریخی باید به طور کامل و دقیق فضای تاریخی آن دوره را از نظر زمانی و مکانی شرح دهد. ژانت لون (۱۴۸)، نویسنده کانادایی، با داستانی به نام در اعماق سرداب (۱۴۹) موفق به خلق اثری در این سبک ادبی مرکب شد. داستان فانتزی تاریخی کوین میجر (۱۵۰) با نام خون گل آخر (۱۵۱) به تناوب فصلهایی از زمان گذشته و حال را می‌گشاید. بلیندا هورمنس (۱۵۲) در داستان دختری با نام پسر (۱۵۳) و دیوید وایزمن (۱۵۴) در داستان جرمی ویسیک (۱۵۵) آثار جالبی از فانتزی تاریخی ارائه کرده‌اند که برای دانش آموزان دوره متوسطه و سنین بالاتر پرکشش است.

داستانهای سفر (۱۵۶)

داستانهای سفر همان داستانهای ماجراجویی با درونمایه تجسس و ارضای حس کنجکاوی است. شاید این جستجو برای نهدل به هدفی متعالی چون عدالت، عشق و یا برای دریافت جایزه بزرگی چون قدرت جادویی یا گنج نهانی باشد. داستانهای سفر که از لحن جدی برخوردارند گاه فرافانتزی (۱۵۷) نیز نامیده می‌شوند. قضای بسیاری از این رمانها دوران قرون وسطی انتخاب می‌شود و یادآور ماجراهای جستجو برای یافتن جام مقدس است. در

فانتزی وقایع ماوراء الطبیعه

و اسرار آمیز (۱۳۶)

بسیاری از داستانهای فانتزی اخیر، از عناصر ماوراء الطبیعه سود جست‌ه‌اند. داستان ارواح، شکلی عادی از به کارگیری عناصر ماوراء الطبیعه در ادبیات کودکان است. بعضی از داستانهای ارواح کنجکاوی کودکان خردسال را برمی‌انگیزند، خصوصاً وقتی موضوع آن با شوخی و اطمینان آفرینی پرداخت شود. داستان ارواح هانگری هاوس (۱۳۰) اثر سم برتنی (۱۴۱) از این قبیل است. در این داستان، کودکان داستان با سه روحی که در خانه جدیدشان مستقر شده‌اند آشنا می‌شوند که چگونه از روشهای غیرزمینی برای برآورد نیازهای روحی خود استفاده می‌کنند.

مطرح کردن موضوع ارواح در کتابهای کودکان، هم می‌تواند ترسناک و تهدید کننده باشد و هم به صورت حامی و پشتیبان عنوان شود. روح کشیش در داستان نفرین مجسمه نیلی رنگ سفالین (۱۴۲) اثر جان بلیرز (۱۴۳) همان روح شیطان است؛ در حالی که در داستان نجوای مردگان (۱۴۴) نوشته جان لوری نیکسون (۱۴۵) روحی تصویر شده که از وقوع قتلی جلوگیری می‌کند.

بسیاری از مؤلفان داستانهای اسرار آمیز برای کودکان می‌نویسند تا به طور مستقیم از طریق وجود عناصر ماوراء الطبیعه و یا به کمک این عناصر راه حلی برای ماجرای داستان بیابند. جان بلیرز نویسنده مشهور آثار فانتزی اسرار آمیز

این داستانهای فرافانتزی، جامعه، تاریخ، شجره‌نامه خانوادگی، محل جغرافیایی، جمعیت، مذهب و نوع پوشاک و سنتهای مربوط به دنیای خیالی دیگر، کاملاً به تصویر کشیده می‌شود و معمولاً کشمکش اصلی در این گونه افسانه‌ها بر مبارزه نیروهای خیر و شر استوار است. اغلب شخصیتها از اسطوره‌ها و افسانه‌ها اقتباس شده‌اند. شخصیت اصلی داستان درگیر مبارزه علیه نیروهای شر بیرون از خود و همچنین وسوسه‌ها و نقاط ضعف نفس درون خود می‌شود. بنابراین، جستجو معمولاً علاوه بر دریافت پاداش، نمایانگر سفری است برای خودشناسی که در نتیجه سبب تکامل شخصیت اصلی داستان می‌گردد. هوییت (۱۵۸) اثر جی آر آر تولکین (۱۵۹) چاپ ۱۹۳۷، از اولین آثار فرافانتزی محسوب می‌شود که هنوز هم طرفداران زیادی دارد. این گونه رمانها به دلیل پیچیدگی زیاد، برای کودکان سالهای آخر دبستان و سنین بالاتر که البته شامل بزرگسالان نیز می‌شود، کنشش و گیرایی دارند. البته بهترین نمونه این داستانها، مجموعه داستانهای سی‌اس لوئیس (۱۶۰) است که با داستان شیر، جادوگر و کمد آغاز می‌شود. همچنین مجموعه داستانهای لوید الکساندر که با داستان سه نفر و مجموعه داستانهای سوزان کوپر (۱۶۱) که با داستان آن سوی دریا در زیر سنگ (۱۶۲) شروع می‌شوند، از آن جمله‌اند.

• فانتزی حیوانات شامل داستانهایی است که حیوانات عملکرد انسانی دارند.

داستانهای علمی و داستانهای علمی-تخیلی (۱۶۳) داستانهای علمی شکلی از ادبیات تخیلی است که بر پایه حقایق و اصول صحیح علمی و حوادثی که احتمال وقوع آن می‌رود، نوشته می‌شود. بنابراین، عناصر داستانی که در داستانهای علمی به کار

می‌رود باید از نظر علمی نیز ظاهری مقبول و معتبر داشته باشد. فرضیاتی که در داستانهای علمی در مورد آینده نوع بشر و جهان ارائه می‌شود از دید خواننده پذیرفتنی و امکان‌پذیر می‌نماید، چراکه صحنه‌های داستانی و حوادث آن بر مبنای گسترش فرضیات شناخته شده علمی و فنی موجود ساخته می‌شود.

در رمانهای علمی ارائه موضوعاتی از قبیل کنترل ذهن، مهندسی ژنتیک، دانش فنی در مورد فضا و مسافرت به فضا، آمدن مسافرانی از کرات دیگر، نظام سیاسی و اجتماعی آینده همه و همه از نظر مخاطبان آن امکان‌پذیر می‌نماید. این رمانها خصوصاً خوانندگان جوان را مسحور می‌کنند زیرا نمایانگر شخصیتهایی هستند که می‌آموزند چگونه خود را با تغییرات هماهنگ کنند و انسانهای جدیدی شوند. این دو جنبه از زندگی است که باید خود نوجوانان نیز آنها را تجربه کنند. به علاوه اگر داستان علمی، همین دنیا یا دنیایی مشابه آن را به تصویر کشد که روزی جوانان در آن ساکن شوند، در این صورت به آن داستان پیشگویانه (۱۶۴) گفته می‌شود.

به دلیل محبوبیت روز افزون داستانهای علمی، کودکان و نوجوانان مایلند آنها را بخوانند. اگر تا به حال به خواندن آن رغبتی نداشتید یا اینکه اصلاً تا به حال نخوانده‌اید شاید بهتر است با داستانهای ویلیام سلیتور (۱۶۵) (خوک در میان ستاره‌ها) (۱۶۶)، نسخه دیگر (۱۶۷) و اچ ام هوور (۱۶۸) کودکان آینده (۱۶۹)، در این هنگامه تاریکیها (۱۷۰) و جان کریستوفر (۱۷۱) (کوههای سفید) (۱۷۲) شروع کنید.

تمایز بین داستانهای علمی و داستانهای علمی-تخیلی کاملاً مشخص نیست که مورد قبول همگان نیز باشد. داستانهای علمی-تخیلی نوع رایج و باب داستانهای علمی هستند که توضیحات علمی آن هر چند قابل قبول و موجه هم نباشند برای ورود

روی فانتزی می‌کشایند. بسیاری از گونه‌ها و مباحث در این نوع ادبی، چون فانتزی حیوانات، داستان آدم کوچولوها، عروسکهای جاندار، آدمهای غیر عادی و موقعیتهای عجیب و غریب، افسانه‌های سفر و همچنین داستانهای علمی و غیره، الهام بخش کودکان و سرگرمی خوشایندی هستند. از آنجا که سطح درک مفاهیم به طرز چشمگیری متفاوت است به همین دلیل در این نوع ادبی، یعنی فانتزی نو، داستانهایی خلق می‌شود که برای خردسالترین تا مسن‌ترین افراد مناسبند.

منابع

- بی. ایلمان (۱۸۰)، گرایش جدید در ادبیات کودکان، گرایش کتابخانه‌ها (۱۸۱)
 ام. آر مارشال (۱۸۲)، مقدمه‌ای بر ادبیات کودکان جهان (۱۸۳)

مؤلفین برجسته در زمینه فانتزی نو

لوید الکساندر، مؤلف داستانهای فرفانتزی بر مبنای داستانهای اساطیری و پلن، که داستان سه نفر و چهار عنوان دیگر از همین مجموعه با نام داستانهای پرایدین معروف شده است.

ناتالی بییت، مؤلف تاک خانوادگی با عمر جاویدان، داستانی درباره جاودانگی.

جان بلیزر، نویسنده داستانهای اسرار آمیز که شامل عناصر ماوراء الطبیعه است. خانه‌ای با ساعت دیواری، اولین داستان از تراژدی سه‌گانه است.

لوسی ام بوستون، نویسنده انگلیسی فانتزیهای تاریخی که حوادث آن در خانه‌های رموزی رخ می‌دهد، داستان کودکان خرابان دوی سبز، غریبه‌ای

به حیطة ناشناخته‌ها لازم است. داستانهای علمی-تخیلی دنیایی را ارائه می‌کند که معمولاً عناصر اساطیری و فانتزی سنتی با نظریات علمی و فنی آمیخته می‌شود و از این رو فضای داستان بر پایه نظریاتی علمی نهاده می‌شود که هیچ وقت صحیح نیست و هیچ گاه هم احتمال وقوع آنها نمی‌رود. نمونه بارز آن، داستان برخورد میدانه‌ها (۱۷۳) اثر گریس چیت وین (۱۷۴) می‌باشد. این رمانها که غالباً بصورت مجموعه داستان ظاهر می‌شوند برای نوجوانان و جوانان دلپذیرند و همچون بسیاری از مجموعه داستانها غالباً کیفیتی چندگانه و کلیشه‌ای و تکراری دارند.

کتابهای بازی علمی-تخیلی (۱۷۵) که گرایش تازه‌ای از داستانهای علمی-تخیلی هستند برای گسترده و وسیعی از کودکان بخصوص برای پسران ۸ تا ۱۰ سال جذابند. کتابهای بازی به قسمتهای تخیلی شمار گذاری شده‌ای تقسیم می‌شوند که خود مخاطب می‌تواند برای تعیین نتیجه داستان به تنووب یکی از راه‌ها را انتخاب کند. با اقتباس از این داستانهای علمی-تخیلی، بازیهای کامپیوتری با هدف آموزشی نحوه تصمیم‌گیری و مشارکت طرح‌ریزی شده‌اند که معمولاً شامل صحنه‌ها و شخصیت‌های خشنی هستند. مارشال (۱۷۶) (۱۹۸۸) خاطر نشان می‌کند که ماهیت خشن این کتابهای بازی و سرگرمی، موجب نگرانی برخی از خانواده‌ها شده است؛ در حالی که سایرین محبوبیت این کتابها را نتیجه تغییر در یافته‌های مستدل می‌دانند که همانا کاهش علاقه به مطالعه را در پسران نشان می‌دهد. برای نمونه به داستان طلسم مرگ (۱۷۷) اثر استیو جکسون (۱۷۸) و ایان لیوینگتون (۱۷۹) مراجعه شود.

فانتزی نو برای اشخاصی که از قوه تخیل قوی برخوردارند و نیز کسانی که از ویژگی‌های داستان به معنای عمیق آن می‌رسند، بسیار جذاب است. کودکان، خصوصاً ذهن خلاق و فعال خود را بر

در خیابان نوری سبز.

جان کریستوفر، نویسنده انگلیسی داستانهای علمی که تراژدی سه گانه تریپادر را که در قرن بیست و یکم روی می دهد نوشته است، کوههای سفید، هنگامی که تریپادها می آیند.

کارلو کلودی، (نام مستعار کارلو لورنزی) نویسنده ایتالیایی که داستان کلاسیک عروسکی پینوکیو را در سال ۱۸۸۰ خلق کرد.

سوزان کوپر، نویسنده داستانهای فرافانتزی که داستانهای خود را از روی افسانه های دوران آرتور نوشته، آن سوی دریا در زیر سنگ اولین داستان از پنج مجموعه داستانی اوست.

رولد دال، نویسنده انگلیسی بسیاری از داستانهای فانتزی که مورد پسند همگان است با شخصیتهایی خنده دار و اغراق آمیز، شهرت یافته، جیمز و هلوی غول پیکر، چارلی و کارخانه شکلات سازی.

سیلیویا اندال، نویسنده داستانهای علمی که در داستان ساحره ای از ستارگان (۱۹۴۱) دست به خلق جامعه ای در آینده زده است.

کنیث گراهام، نویسنده داستان باد برفران شاخه های بید، داستانی کلاسیک و برپتانمایی که در مورد زندگی حیوانات در کنار ساحل رودخانه ای نوشته شده است.

ویرجینیا هیلتون، نویسنده آفریقایی-آمریکایی، خالق آثاری با عناصر ماوراء الطبیعه، نجوای دل انگیز (۱۸۵)، برادر ران (۱۸۶)، عدالت و برادرانش (۱۸۷) از این جمله اند.

اچ ام هوور، نویسنده داستانهای علمی جوانان که دنیاهایی در آینده را ارائه می دهد. چون کودکان آینده.

مونیکا هیوز، نویسنده داستانهای علمی که مضمون اصلی آنها غالباً نقش اراده و اختیار در زندگی است چون نگهبان چراغ آپسیس (۱۸۸).

دیگ کینگ اسمیت، نویسنده انگلیسی فانتزی حیوانات چون پرواز خوکها (۱۸۹)، ببو خوک دلاور (۱۹۰).

رابرت لائوسون، نویسنده فانتزی حیوانات و شرح احوال نویس چون تپه خرگوشها، من و بن.

اورسلا لوگوین، خالق تراژدیهای سه گانه دریاها که مجموعه ای است از ماجراهای جستجو و سفر که در نییایی جانمایی رخ می دهد. جانوگر دریاها (۱۹۱) و مقبره آتون (۱۹۲).

مدلین ال انگل، او به دلیل محبوبیت داستانهای علمی اش که به منزله نقطه عطفی محسوب می شوند شهرت یافته چون چینی در زمان و مجموعه های متعاقب آن.

سی. اس لوئیس، خالق انگلیسی گاه شمار وقایع نازنیا، و مجموعه ای از داستانهای ماجراجویی و سفر چون شیر، جانوگر و کمد.

آسترید لینگدن، خالق سوئدی پی پی شکست ناپذیر در داستان پی پی جوراب بلند.

مارگرت ماهی، نویسنده نوزیلندی داستانهای فانتزی با عناصر ماوراء الطبیعه چون ملاقات کنندگان (۱۹۳).

آن مک کفری (۱۹۲)، نویسنده داستانهای علمی که در داستان آواز اژدها (۱۹۵) درباره منولی (۱۹۶)، زن جوانی که استعداد موسیقی داشت نوشته است.

رابین مک کیثلی (۱۹۷)، نویسنده داستانهای سفر با شخصیتهای مؤنث و فضای داستانی اساطیری چون شمشیر آبی (۱۹۸) و قهرمان و تاج (۱۹۹).

۱.۱. میلن، نویسنده انگلیسی داستانهای کلاسیک عجیب و غریب چون وینی-دی-پو.

مری نورتون، نویسنده انگلیسی قرض بگیران که مجموعه داستانی است درباره آدم کوچولوها.

جورج سلدن، نویسنده داستانهای مضحک فانتزی حیوانات چون جیر جیرکی در میدان تایمز،

جنی محله ساتون (۲۰۰).
 ویلیام سیلیتور، نویسنده رمانهای علمی چون
 خوکی میان ستاره‌ها، و نسخه دیگر.
 جی.آر. آرتولکین، نویسنده داستان هوبیت،
 داستان فانتزی معروفی که در اعماق زمین در دنیایی
 خیالی رخ می‌دهد.

ای بی وایت، نویسنده کلاسیک فانتزی حیوانات
 چون تار عنکبوت شارلوت.
 پاتریشیا رایتسون، نویسنده استرالیایی
 فانتزی نو که در مورد اساطیر ابوریژنال نوشته
 است، چون نارگان و ستارگان (۲۰۱).

جدول نقاط عطف در پیشرفت فانتزی نو

تاریخ	وقایع	ویژگیهای مهم
۱۷۲۶	سفرهای کالیور اثر جان اتان سويفت (انگلستان)	رمان بزرگسالان که الگوی اولیه فانتزی کودکان شد.
۱۸۲۵	قصه‌های پریان هانس کریستین اندرسن (دانمارک)	اولین داستان عامیانه نو
۱۸۶۴	سفر به اعماق زمین، ژول ورن (فرانسه)	اولین رمان علمی (بزرگسالان)
۱۸۶۵	آلیس در سرزمین عجایب، لوئیس کرول (انگلستان)	اولین شاهکار فانتزی کودکان
۱۸۸۱	ماجراهای پینوکیو، کارلو کولودی (ایتالیا)	از اولین آثار کلاسیک فانتزی عروسکهای جاندار
۱۹۰۰	جادوگر شهر از، ال فرانک بوتم (آمریکا)	از اولین آثار کلاسیک فانتزی
۱۹۰۸	باد بر فراز شاخه‌های بید، کنیت گراهام (انگلستان)	از اولین آثار کلاسیک فانتزی حیوانات
۱۹۱۰	تام سويفت و کشتی هوای اش، ویکتور اپلتون (آمریکا)	از اولین داستانهای علمی کودکان
۱۹۲۶	وینی پیو، ا.ا. میلن (انگلستان)	از اولین آثار کلاسیک عروسکهای جاندار
۱۹۲۶	داستانهای شگفت آور، آغاز مجله‌های علمی	به رسمیت شناختن داستانهای علمی بعنوان ژانری ادبی
۱۹۲۷	هوبیت، جی.آر.آرتولکین (انگلستان)	از اولین داستانهای سفر با فرافانتزی با علاقمندان بسیار
۱۹۴۵	پی پی جوراب بلند، آسترید لیندگرن (سوئد)	فانتزی کلاسیک با شخصیت‌های غیرعادی
۱۹۴۷	کشتی فضایی گالیله، رابرت هانلین (آمریکا)	رمان علمی کودکان در مورد سفر به کره ماه
۱۹۵۰	شیر، جادوگر و کمد، سی اس لوئیز (انگلستان)	از اولین آثار کلاسیک فانتزی سفر با فرافانتزی از مجموعه نارنیا
۱۹۵۲	تار عنکبوت‌های شارلوت، ای بی وایت (آمریکا)	فانتزی کلاسیک حیوانات از آمریکا
۱۹۵۳	قرص بگیران، مری نورتون (انگلستان)	فانتزی کلاسیک آدم‌کوچولوها
۱۹۶۲	چینی در زمان، مدلین انگل (آمریکا)	رمان کلاسیک علمی آمریکایی برای کودکان
۱۹۶۴	داستان سه نفر، لوید الکساندر (آمریکا)	اولین کتاب از مجموعه داستانهای سفر از وقایع‌نامه پرایدین

- 1-Modern Fantasy
- 2- Karla Kuskin
the fanciful impossible
- 3- The literature of
- 4-Cycle format
- 5-Elleman
- 6- C.S. Lewis
and the Wardrobe
- 7- The Lion, the Witch,
- 8- Narnia
- 9- Water Babies
- 10- Charles Kingsley
Lutwidge Dodgson
- 11- Charles
- 12-Lewis Carroll
- 13- The Light Princess
of the North Wind
- 14-At the Back
George MacDonald
- 15-
Magic Fishbone
- 16-The
- 16- Charles Dickens
- 17-Just-So Stories
- 18- Rudyard Kipling
Tales of Peter Rubbit
- 19-The Shepherd Moon
- 20- Beatrix Potter
wind in the willows
- 21-The
- 22-Kenneth Graham
Velveteen Rabbit
- 23-The
- 24-Margery Bianco
- 26-Winnie-the-Pooh
- 27-A.A.Milne
- 28-Mary Poppins
- 29-Pamela Travers
- 30-Hobbit
- Borrowers Tolkien
- 31-J.R.R.
- 32-The Bottowers
- 33-Mary Norton
of Green Knowe
- 34-The Children
- 35-Lucy M. Boston
of Pinocchio
- 36-The Adventures
- 37-Carlo Collodi
- 38-Carlo Lorenzini
the Center of the Earth
- 39-Journey to
Leagues under the Sea
- 40-Twenty Thousand
World in Eighty Days
- 41-Around the
- 42-Jules Verne
fiction novel
- 43-science
- 44-Jean de Brunhoff
- 45-The Story of Babar
- 46-The Ugly Duckling
New Clothes
- 47-The Emperor's
- 48-Thumbelina
- 49-Selma Lagerlf
Adventures of Nils
- 50-The
- 51-Pippi Longstocking
Tales of Moominvally
- 52-The
- 53-Tove Jansson
- 54-Moomins
Wizard of Oz
- 55-The Wonderful
- 56-L. Frnak Baum
- 57-Rabbit Hill
- 58-Robert Lawson
- 59-Charlotte's Web
- 60-E.B. White
- 61-The Book of Three
- 62-Llyod Alexander
- 63-A Wrinkle in Time
- 64-Madeleine L'Engle
- 65-H.G.Wells
- 66-Time Machine
- 67-Tom Swift series
- 68-Victor Appleton
Swift and His Airship
- 69-Tom
- 70-Amazing Stories
- 71-Robert Heinlein
- 72-Rocketship Galileo
- 73-Tripod's Trilogy
- 74-House of Stairs
- 75-William Sleator
- 77-H.M. Hoover
- 78-Pamela Sargent
- 79-Earthseed
- 80-John Bellairs
Downing Hahn
- 81-Mary
- 82-The Root Celler
- 83-Janet Lunn

- 84-Modern Folktales
 85-Literary Folktales
 86-Jane Yolen
 Who Loved the Wind
 87-The Girl
 Emperor and the Kite
 88-The
 89-Robin Mckinley
 90-Beauty
 Practical Princess
 91-The
 92-Petonella
 93-Jay Williams
 94-Animal Fantasy
 Tales of Peter Rabbit
 95-The
 96-Beatrix Potter
 97-Runaway Bunny
 Wise Brown
 98-Margaret
 99-Mouse Stories
 100-Beverly Cleary
 101-Runaway Ralph
 and Motorcycle
 102-The Mouse
 James Howe
 103-Deborah
 and Howliday Inn
 104-Bunnacula
 Paddington Bear
 105-The
 106-Michael Bond
 in Times Square
 107-The Cricket
 108-George Selden
 Lemming Condition
 109-The
 110-Alan Arkin
 and the Rats of NIMH
 111-Mrs. Frisby
 112-Robert C. O'Brien
 113-Watership Down
 114-Richard Adams
 115-Redwall
 116-Brian Jacques
 Toys and Objects
 117-Personified
 Lee Burton
 118-Virginia
 and His Steam Shovel
 119-Mike Mulligan
 Castle in the Attic
 120-The
 Winthrop
 121-Elizabeth
 and Strange Situation
 122-Unusual Characters
 and the Giant Peach
 123-James
 124-Roald Dahl
 125-Konrad
 Nstlinger
 126-Christine
 Shrinking of Treehorn
 127-The Parry Heide
 128-Florence
 129-The Pushcart War
 130-Jean Merrill
 131-Tuck Everlasting
 132-Natalie Babbit
 of Little People
 133-Worlds
 134-Mary Norton
 135-The Borrowers
 136-Carol Kendall
 Gammage Cup
 137-The
 138-Minniepins
 and Mystery Fantasy
 139-Supernatural Events
 of Hungry House
 140-The Ghosts
 Bratney Babbit
 141-Sam
 of the Blue Figurine
 142-The Curse
 Lowery Nixon
 143-John
 144-Historical Fantasy
 Fantasy
 147-Time-warp
 148-Janet Lunn
 Major Root Celler
 149-The
 150-Kevin
 151-Blood Red Ochre
 Hurmence
 152-Belinda
 Called Boy Hurmence
 153-A Wiseman Girl
 154-David
 155-Jeremy Visick
 156-Quest Stories
 158-Hobbit Fantasy
 159-J.R.R. Tolkien

- 160-C. S. Lewis
 161-Susan Cooper
 Sea, Under Stone
 162-Over
 and Science Fantasy
 163-Science fiction
 164-Prophetic
 165-William Sleator
 interstellar Pig
 166-The
 167-The Duplicate
 168-H.M. Hoover
 of Morrow
 169-Children
 time of Darkness
 170-This
 171-John Christopher
 White Mountain
 172-The
 173-Collidescope
 174-Grace Chetwin
 fantasy gamebook
 175-The Science
 176-Marshall
 177-Talisman of Death
 178-Steve Jackson
 179-Ian Livington
 180-B. Elleman
 Library Trends
 literature for Children,
 181-Current Trends in
 182-M.R. Marshall
 of children's books
 to the world
 183-An introduction
 from the stars
 184-Enchantress
 185-Sweet Whispers
 186-Brother Rush
 and Her Brothers
 187-Justice
 of the Isis Light
 188-The Keeper
 189-Pigs might Fly
 The Gallant Pig
 190-Babe;
 Wizard of Earthsea
 191-The
 Tomb of Atuan
 192-The
 193-The Visitors
 194-Ann McCaffrey
 195-Dragon song
 196-Menolly
 197-Robin Mckinley
 198-The Blue Sword
 Genie of Sutton Place
 199-The
 Nargun and the Stars
 200-The